

بررسی نقش توسعه باورهای خودکارآمدی بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

رویا سلطانی^۱، سعید جمالی روشت^۲

۱- مسئول امتحانات دانشگاه پیام نور واحد بناب (Rsltani9090@yahoo.com)

۲- گروه مدیریت، مدرس مدعو دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

چکیده:

موضوع تحقیق حاضر بررسی نقش توسعه باورهای خودکارآمدی بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی است. برای این منظور باورهای خودکارآمدی با مطالعه کتب، مقالات متعدد و کسب نظر کارشناسان امر، وطبق نظریه باندورا (۱۹۹۹) در سه بعد تلاش و پشتکار، خودتنظیمی انگیزشی و مقاومت در برابر تغییر تعریف و سازگاری شغلی بر اساس نظریه دیویس و لافکوایست (۱۹۹۱) تعریف عملیاتی گردیده و تعیین نقش باورهای خوکارآمدی کارکنان بر سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی هدف اصلی تحقیق بوده در این راستا یک فرضیه اصلی و سه فرضیه فرعی تنظیم گردیده است. جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی می باشد که تعداد آنها ۳۷۵ نفر است. حجم نمونه آماری بر اساس رابطه کوکران ۱۹۰ نفر برآورد و به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شده است. ابزار جمع آوری اطلاعات، دو پرسشنامه استاندارد بوده که جمعاً شامل ۵۷ سوال می باشد. پس از سنجش روایی و پایایی آن، در اختیار نمونه آماری قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده های بدست آمده از پرسشنامه های جمع آوری شده از روشهای آماری و توصیفی و استنباطی استفاده شده است بدین ترتیب که برای طبقه بندی، تلخیص و تفسیر داده ها، از آمار توصیفی و پس از تعیین غیرنرمال بودن داده ها بوسیله آزمون کلموگروف- اسمیرنف، در سطح استنباطی برای آزمون فرضیه های تحقیق، از آزمون رگرسیون خطی و چندگانه استفاده شده است. نتایج حاصل حاکی از تایید فرضیه اصلی و تمام فرضیه های فرعی بوده و نشان داد که توسعه باورهای خودکارآمدی و تمامی ابعاد بیان شده بر سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر داشته و بر اساس آزمون رگرسیون چندگانه بعد تلاش و پشتکار اولین اولویت را از لحاظ شدت تاثیر گذاری بر روی متغیر وابسته به خود اختصاص داده است.

واژگان کلیدی : باورهای خودکارآمدی، سازگاری شغلی

مقدمه

در بین عوامل تولید(سرمایه، زمین، نیروی انسانی) با ارزش ترین، کمیاب ترین و نادر ترین عامل، نیروی انسانی است. بی توجهی به بهره وری نیروی انسانی و توجه صرف به عوامل دیگر نه فقط باعث کاهش کارایی و اثربخشی در سازمان می گردد، بلکه باعث افزایش ضایعات و حوادث و ایجاد نارضایتی در نیروی انسانی نیز می شود(ساهای^۱، ۲۰۰۵). زمانی که کارکنان به سازمان می پیوندند، مجموع های از خواست ها، نیازها، آرزوها و تجربه های گذشته را که انتظارهای شغلی را ایجاد می کنند، با خود به همراه دارند. واکنش ها و پاسخ هایی که سازمان در مقابل خواست های کارکنان فراهم می آورد، احساس مثبت یا منفی افراد را نسبت به شغل خود فراهم می آورد که بعضی از این انتظارهای شغلی عبارت اند از: خودکارآمدی، توانمندسازی، سازگاری شغلی و ... (کجبا و همکاران، ۱۳۹۴). مفهوم خودکارآمدی در مرکز نظریه شناخت اجتماعی بندورا قرار دارد(بندورا، ۲۰۰۶).

بندورا خودکارآمدی را به عنوان عقیده به توانایی های فرد در سازماندهی و اجرای یک سری اعمال مورد نیاز برای رسیدن به یک هدف تعريف میکند(کوربانگلو و همکاران، ۲۰۰۶) خود کارآمدی به قضاوت هایی در مورد اینکه چقدر یک نفر خوب می تواند روش های مورد نیاز برای رویارویی با شرایط آینده را به کار ببرد، می پردازد(بندورا، ۱۹۸۲). خودکارآمدی ادراک شده همچنین پیمانه ای برای سنجش میزان مهارت های یک فرد در یک حوزه نیست، بلکه باور فرد در این زمینه است که با در اختیار داشتن مجموعه ای از مهارت ها و تحت شرایط مختلف چه کاری از دستش برمی آید؛ به عبارت دیگر بین این موضوع که فرد چه مهارت هایی را دارد است و این مسئله که با داشتن این مهارت ها و تحت شرایط مختلف چه اقدامی انجام خواهد داد، تفاوت دارد. یعنی فرد ممکن است علیرغم دارا بودن مهارت های لازم برای انجام یک عمل و علیرغم اشراف بر نحوه ای انجام آن عمل، به دلیل داشتن باورهای خودکارآمدی ضعیف، عملکرد ناموفقی داشته باشد(بندورا، ۱۹۹۷) به نقل ارجنگی و فراهانی: (۱۳۸۸) اشخاص با خودکارآمدی بالا علاقه ای ذاتی به کار و تمایل به افزایش تلاش خود دارند. در مقابله با موانع، پشتکار بیشتری از خود نشان میدهند و بسیار مؤثر عمل می کنند(صالحی و همکاران، ۱۳۸۵).

به نظر دیوید کارد و همکاران(۲۰۱۰) عوامل روان شناختی چون با روح و روان فرد سر و کار دارد، لذا می توانند از معیارهای پیش بینی کننده مهمی در رضایت شغلی به شمار آیند. به نظر وی، یکی از عوامل اساسی روان شناختی، توجه به خود ارزیابی افراد است. اساساً، ادراک فرد از خود، توانایی اش در کنترل عواطف و حس مسئولیت شخصی باعث می شود فرد وضعیت شغلی را درک و نسبت به آن واکنش نشان دهد(دیوید ریکارد و همکاران، ۲۰۱۰، بنابراین می توان نتیجه گرفت که رضایت شغلی کارکنان ، احتمالاً از باور کارآمدی آن ها منشأ می گیرد. خودکارآمدی کارکنان، به طور غیرمستقیم رضایت شغلی آنها را تا حدی تحت تاثیر قرار می دهد که با نیازهای ذاتی کارایی آنان مواجهه می شود و به طور غیرمستقیم ، به عملکرد کارکنان منتهی می شود(احمدی و همکاران، ۱۳۹۱).

از طرفی دیویس و لافکوایست (۱۹۹۹) ارتباطی قوی بین رضایت شغلی و سازگاری شغلی یافته اند در واقع رضایت شغلی شاخصی مهم از سازگاری شغلی است . یعنی اگر بین توانایی های فرد و شرایط شغلی اش تطابق وجود داشته باشد رضایت حاصل می شود و رضایت شغلی باعث ابقاء فرد در شغلش می شود ولی تنها راضی بودن فرد اهمیت ندارد بلکه طبق این نظریه هم رضایت داشتن و هم رضایتمند بودن به طور مساوی دو جزء مهم در پیش بینی سازگاری شغلی است باورهای کارآمدی کارکنان از ویژگی های انگیزشی و روان شناختی وابسته به شغل محسوب میگردد(شهرابی فراهانی، ۱۳۹۱).

¹. Sahay

² David Card

فرضیه اساسی نظریه سازگاری شغلی این است که افراد برای ایجاد و نگهداری ارتباط مثبت با محیط کاریشان در تلاشند(زونکر، ۲۰۰۶) سازش(سازگاری) شغلی برای ادامه اشتغال موفقیت آمیز عامل مهمی به شمار میرود. هر فردی انتظار دارد که اشتغال به کار موردنظر، خشنودی و سلامت و اعتبار برای او به ارمغان آورد و نیازهای اولیه اش را نیز مرتفع سازد. در واقع سازگاری شغلی حالت سازگار و مساعد روانی فرد نسبت به شغل موردنظر پس از اشتغال در محیط کاری بوده و ترکیب و مجموعه ای از عوامل روانی و غیر روانی می باشد(شفیع آبادی، ۱۳۸۱). و می توان نتیجه گرفت که یکی از عوامل روانی در این زمینه توسعه باورهای خودکارآمدی کارکنان بوده که سازمان باید به این مسئله توجه اساسی نماید چراکه عدم توسعه باورهای خودکارآمدی کارکنان می تواند آنان را با نارضایتی شغلی مواجه نماید که این مسئله نشات گرفته از ناسازگاری شغلی و در نهایت باعث ترک سازمان از سوی کارکنان خواهد شد لذا دانشگاه پیام نور لازم است به این مسئله توجه لازمه را نموده و در پی روشهایی در جهت توسعه سازگاری شغلی کارکنان خود باشد به طور کلی تحقیق حاضر در پی پاسخگویی به سوال زیر است:

توسعه باورهای خودکارآمدی چه نقشی بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی دارد؟

در تحقیق حاضر برای بررسی نقش توسعه باورهای خودکارآمدی بر سازگاری شغلی آنان دردانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی بعد از مطالعه ادبیاتی، مصاحبه با متخصصان امر در حوزه مدیریت رفتار سازمانی، بررسی مقالات موجود در اینترنت، تحقیقات انجام شده و کسب نظر اساتید در این مورد نظریه باندورا(۱۹۹۶) که باورهای خودکارآمدی را در سه بعد(تلاش و پشتکار، خودتنظیمی انگیزشی و مقاومت در برابر تغییر) بیان می کند استفاده شده است(باندورا، ۱۹۹۹). و برای بیان سازگاری شغلی از نظریه دیویس و لافکوایست(۱۹۹۱) استفاده شده است که طبق نظریه دیویس و لافکوایست سازگاری شغلی در ۷ بعد(ارزش پیشرفت ارزش راحتی ارزش پایگاه ارزش نوع دوستی ارزش ایمنی ارزش خودمختاری سبک سازگاری) بیان و بررسی خواهد شد.

باورهای خودکارآمدی کارکنان:

به باورهای شخص در مورد توانایی خود در یادگیری یا انجام فعالیتها در سطوح خواسته شده دارد. در واقع خودکارآمدی باوری است در مورد آنچه که فرد توانایی انجام آن را دارد(شانک ۱ و پاجارس، ۲۰۰۴، باندورا(۱۹۹۸) خودکارآمدی را قضاوت افراد درمورد توانایی های شان برای سازماندهی و اجرای یک سلسله کارها جهت رسیدن به انواع تعیین شده عملکرد می داند(عبدیینی، ۱۳۹۰، ۵۷). همان گونه که بندورا و سایر پژوهشگران نشان داده اند، خودکارآمدی تقریباً بر روی همه چیز، از حالات روانی گرفته تا رفتارها و انگیزه ها تأثیر دارد. افرادی که باور دارند می توانند با اعمالشان به نتایج دلخواه برسند، در رویارویی با مشکلات احساس صلاحیت بیشتری می کنند. همچنین افرادی که از شایستگی و صلاحیت بالا در انجام یک تکلیف برخوردارند، اما باور پایین نسبت به قابلیت های خود دارند، برای تکمیل تکلیف، کمتر تلاش می کنند. به عبارت دیگر وقتی قابلیت بالا، اما باورهای خودکارآمدی پایین باشد، امکان کمی برای انجام دادن تکلیف یا کنار آمدن با موقعیت خاص، وجود خواهد داشت(باندورا، ۱۹۹۳، موریس، ۲۰۰۲). از سوی دیگر به نظر باندورا(۱۹۹۷) باورهای خودکارآمدی قضاوت های فرد درباره قابلیت ها و توانایی هایش برای انجام عملی خاص در شرایط خاص است و در معنی محدود به کار می رود. با وجود

¹. Schunk

این تعداد قابل توجهی از پژوهشگران و روان شناسان از مفهوم خودکارآمدی عمومی به معنی باورها و قضاوت های افراد درباره صلاحیت و توانایی کلی خود در رویارویی با رویدادها یا موقعیت های تنیدگی زا و تهدیدکننده استفاده کرده اند (کجیف و همکاران، ۱۳۹۴). بر اساس نظریه باندورا (۱۹۹۷) ابعاد باورهای خودکارآمدی شامل تلاش و پشتکار، خودتنظیمی انگیزشی و مقاومت در برابر تغییر(پشتکار) می باشد که به تعریف مفهومی هریک بصورت زیر پرداخته شده است.

تلاش و کوشش

افراد دارای باورهای خودکارآمدی بالا، تلاش و مداومت بیشتری در کارها دارند و در مقایسه با افراد دارای باورهای خودکارآمدی پایین، عملکرد بهتری از خود نشان می دهند(ترک لادانی، ۱۳۸۹).

خودتنظیمی انگیزشی

خودتنظیمی عبارت است از برنامه ریزی بر مبنای مشاهده ی خویشن که به طور مداوم رفتار را برای دستیابی به اهداف مورد نظر، پایش میکند. یادگیرنده خودتنظیم، بدون نیاز به نظارت، شخصاً برای یادگیری تلاش کرده، به آن جهت بخشیده و یادگیری خود را پایش و ارزشیابی میکند(حسنی و همکاران، ۱۳۸۷) خود تنظیمی انگیزشی به معنای در نظر گرفتن هدفها یا معیارهایی برای خود و استفاده از آنها برای ارتقای عملکرد فرد است، برای مثال، انگیزش فرد در تحصیلات تا وقتی باقی است که معیارهای بالا، نتایج مثبت احساس غرور از دستیابی به این معیارها، و احساس توانمندی از این دستیابیها همچنان در وی حفظ شود. از طرف دیگر، ملاک و انگیزه ی پایین وقتی به سراغ فرد می آید که معیارهایش پایین باشد، پادشاهی بیرونی یا درونی کمی از انجام دادن کار حاصل شود یا فرد احساس کند که دستیابی به عملکرد موفق، غیرممکن است(ترک لادانی، ۱۳۸۹).

مقاومت در برابر تغییر(پشتکار)

افراد با باورهای خودکارآمدی بالا در مقایسه با افراد با باورهای خودکارآمدی پایین، بیشتر می توانند با موقعیتهای فشارزا و نومیدکننده کنار بیایند. اگر افراد مطمئن باشند که می توانند از عهده ی تکالیف دشوار برآیند، تلاش جدی تری برای موفق شدن می کنند. به افرادی که در موقعیت خاصی(تحصیلی، ارتباطی، شغلی و ...) کارایی شخصی ندارند، میتوان آموزش داد که به توانایی خود برای موفق شدن بیشتر اعتماد کنند و بدین ترتیب، احساس ارزشمندی و امکان موفقیت خود را تقویت کنند(هالجین و ویتبورن، ۲۰۰۳ ، ترجمه ی سید محمدی، ۱۳۸۷).

سازگاری شغلی

از دیگر عوامل مر بوط به ایجاد هماهنگی در کار، سازگاری شغلی است . رضایت، محرك رفتار ترمیم و بازسازی است و نارضایتی، محرك رفتار سازگار است . در بعضی جاها، عدم تطابق بین نیازهای یک شخص و مزایای محیطی چشمگیر است و

شخص بالاجبار طریق سازگاری را در پیش خواهد گرفت. سازگاری شغلی برای ادامه ی اشتغال موفقیت آمیز عامل مهمی به شمار می رود. هر فردی انتظار دارد که اشتغال به کار مورد نظر، خشنودی و سلامت و اعتبار برای فرد تأمین نماید و نیازهای اولیه اش را برطرف سازد. در زمینه سازش شغلی تعاریف زیادی ارائه شده است؛ می توان گفت سازش شغلی ترکیب و مجموعه ای از عوامل روانی و غیر روانی است(شفیع آبادی، ۱۳۹۱). نظریه سازگاری شغلی مبتنی بر مفهوم ارتباط بین فرد و محیط است . نظریه سازگاری شغلی کار را چیزی بیش از فراینده ای وظیفه مدار گام به گام

می داند؛ کار تعاملات انسانی را در بر می گیرد و منبعی از رضایت، پاداش، تنبیه و بسیاری از متغیرهای روان شناختی دیگر است. فرض اصلی در این نظریه آن است که فرد خواهان دستیابی و حفظ ارتباط مشبت با محیط کاری است. طبق نظر دیویس و لاف کوئیست افراد نیازهایشان را وارد محیط کاری می کنند، و محیط کاری نیز از فرد مطالباتی دارد. به منظور بقای فرد و محیط کاری هر دو باید به درجاتی از هماهنگی برسند. دو عنصر کلیدی در این نظریه ساختار محیطی و سازگاری کاری است. سازگاری کاری زمانی در بهترین حالت است که فرد و محیط، نیازهای کاری را با مهارت‌های کاری هماهنگ کرده اند. تغییرات هم می تواند باعث رضایت کارمندان شود. تلاش کارمندان برای بهبود هماهنگی شان با محیط کاری می تواند به عنوان اقداماتی جهت دستیابی به سازگاری کاری در نظر گرفته شود. معمولاً سازگاری به دنبال یکی از دو حالت زیر حاصل می شود: کنش و واکنش. در حالت کنش، کارمندان تلاش می کنند تنها محیط کاری را تغییر دهند، در حالی که در وضعیت واکنشی تلاش دارند تا خودشان بهتر با محیط کاری هماهنگ شوند(صادقیان و همکاران، ۱۳۸۸). سازگاری شغلی عبارت است از حالت سازگار و مساعد روانی فرد نسبت به شغل مورد نظر پس از اشتغال(شفیع آبادی، ۱۳۸۴). سازگاری شغلی شامل شرح و توضیح رفتارهایی است که منجر به اجرای موثر و خوب وظایف مورد نیاز افراد و نگرش مثبت به سوی نقش کاری جدید می گردد.(کیانگ چی ویانگ چی یو، به نقل از احمد نژاد و همکاران، ۱۳۹۱).

اهداف تحقیق

هدف اصلی تحقیق حاضر تعیین نقش باورهای خودکارآمدی کارکنان بر سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی می باشد که در راستای این هدف، اهداف زیر را نیز دنبال می نماید:

۱-۱. تعیین نقش مقاومت در برابر موانع(پشتکار) بر سازگاری شغلی کارکنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

۱-۲. تعیین نقش خود تنظیمی انگیزشی بر سازگاری شغلی کارکنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

۱-۳- تعیین نقش بعد تلاش و کوشش بر سازگاری شغلی کارکنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

پیشینه تحقیق:

در رابطه با باورهای خودکارآمدی کارکنان و سازگاری شغلی و جواب آنها تحقیقاتی انجام شده است که به چند مورد در قالب دو دسته بشرح زیر اشاره می گردد.

۱. آدجبولا^۱(۲۰۰۷) در تحقیقی با عنوان رابطه بین معنویت و خودکارآمدی با کیفیت زندگی، نشان داد که رابطه مشبّتی بین تحقیق معنویت و خودکارآمدی وجود دارد. در این تحقیق یکی از فرضیه ها به بررسی رابطه بین این دو متغیر تخصیص داده شده بود و از تحلیل رگرسیون برای سنجش این دو متغیر استفاده شد(آدجبولا، ۲۰۰۷). اسمیت (۲۰۱۰) در بررسی رابطه بین خودکارآمدی و معنویت با رضایت شغلی و انگیزش با نقش متغیر میانجی رهبری تحول آفرین در بین سربازان آمریکایی نشان داد که رابطه مشبّتی بین معنویت و خودکارآمدی وجود دارد شایان ذکر است که اسمیت از تحلیل همبستگی و مسیر جهت پردازش داده ها استفاده نموده است(اسمیت ۲۰۱۰، ۲). هافمن و اسکراو(۲۰۰۷) در تحقیقی با عنوان نقش باورهای خودکارآمدی در سازگاری با استرس شغلی کارکنان شرکتهای مطرح انگلیس نشان داد افراد با باورهای کارآمدی کمتر در برابر استرس موضع پریشان می شوند. در مقابل افراد با باورهای کارآمدی بالا از هوش هیجانی و انگیزش شغلی و امیدواری بالاتری برخوردار بوده و در مقابل مشکلات

¹. Adjibola

². Esmit

سازگاری بالا و تحمل بیشتری از خود نشان می دهنده(هافمن و اسکوراو^۱). کاپارا^۲ همکاران(۲۰۰۶)، در مطالعه خویش نشان دادند که باورهای کارآمدی معلمان ، رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را تحت تاثیر قرارمی دهد. در این مطالعه باورهای خودکارآمدی معلمان پیش بین معنادار رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بود. احساس شدید خودکارآمدی معلم یک تعهد قاطع نسبت به شغل و روابط شراکتی با همکاران و والدین و سازگاری ایجاد میکند(کاپارا و همکاران،۲۰۰۶). لئونگ(۲۰۰۱) در تحقیقی با عنوان بررسی رابطه سازگاری شغلی با استرس شغلی در بین کارکنان شرکت ماکروسافت نشان داد که سازگاری شغلی با استرس شغلی رابطه منفی و در مقابل با رضایت شغلی رابطه های مثبت دارد. کولویجن و همکارانش^۳(۲۰۱۲) در پژوهشی به مقایسه باور کارآمدی در کارکنان مرد و زن در یک شرکت صنعتی پرداختند. آنها در این پژوهش به نیروی خودکارآمدی بالای کارکنان مرد در مقایسه با کارکنان زن اشاره کرده و نیز از پویایی درون سازمانی یعنی ارزش ها و باورها و به عبارتی فرهنگ درون سازمان و نیز شیوه مدیریت به عنوان موتور راه انداز کارآفرینی سازمانی نام می برنند. کریستنس و همکاران^۴ (۲۰۰۷) در پژوهشی به بررسی سازگاری شغلی و غیبت از کار در بین زنان نروژی پرداختند.نتایج نشان داد که سازگاری شغلی همپوشی خوبی با برگشت به کار داشت در مقابل غیبت از کار با سازگاری شغلی رابطه ای منفی داشت.

احیاء کننده و همکارانش(۱۳۸۷) در تحقیقی با عنوان تاثیر مشاوره شغلی به شیوه سازگاری شغلی دیویس بر فرسودگی شغلی کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بهبهان نشان دادند که مشاوره شغلی به شیوه دیویس بر کاهش فرسودگی شغلی کارکنان موثر بوده است. همچنین یافته ها اثربخشی این شیوه بر کاهش خستگی عاطفی، مسخ شخصیت و کاهش نداشتن موفقیت فردی کارکنان در دو مرحله پس آزمون و پیگیری را نیز تایید نموده اند(احیاء کننده و همکارانش،۱۳۸۷). تحقیقی با عنوان بررسی رابطه باورهای خودکارآمدی بر سلامت روانی و موفقیت تحصیلی دانشجویان توسط اعرابیان و همکارانش در سال(۱۳۸۳) انجام گرفت هدف تحقیق مذکور «بررسی تاثیر باورهای خودکارآمدی بر سلامت روانی و موفقیت تحصیلی دانشجویان پسر و دختر در گروههای تحصیلی علوم تجربی، ریاضی و انسانی» می باشد. در این پژوهش که یک مطالعه علی مقایسه ای است، برای آزمون فرضیه ها، ۳۷۶ دانشجوی دختر و پسر از دانشگاه «شهید بهشتی» به صورت تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. نتایج بدست آمده بیانگر آن است که «باورهای خودکارآمدی قوی» بر «سلامت روانی» دانشجویان تاثیر مثبت داشته در حالی که این باورها بر «موفقیت تحصیلی» دانشجویان موثر نمی باشد. همچنین تفاوت های باورهای خودکارآمدی نمونه بررسی با توجه به «جنس» و «گروههای تحصیلی» معنادار نیست. افزون بر این، نتایج آشکار ساختند دانشجویانی که از سطح باورهای خودکارآمدی قوی برخوردارند دارای «اضطراب» بیشتر ولی گروهی که باورهای خودکارآمدی ضعیفتری دارند، «افسرده تر»، هراسناکتر و وسواسی تر از سایرین هستند. با اینکه رابطه بین باورهای خودکارآمدی با مولفه های سلامت روانی نظیر «اضطراب»، «افسردگی» حساسیت بین فردی، هراس و وسواس اجبار معنادار است ولی رابطه معناداری بین این باورها با مولفه های روان گیسته گرایی و پارانوئید مشاهده نگردید(اعرابیان و همکارانش،۱۳۸۳) قلائی و همکارانش(۱۳۹۱) در تحقیقی با عنوان ارزیابی مدل باورهای خودکارآمدی معلمان به عنوان تعیین کننده میزان رضایت شغلی آنها و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان که با هدف ارزیابی مدل باورهای خودکارآمدی معلمان به عنوان تعیین کننده میزان رضایت شغلی آنها و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و با روش تحلیل مسیر صورت گرفته است. بدین منظور ۳۲۰ نفر از

¹. Hafman & Eskorav

². Capara

³. Koelewijn, et al

⁴. Kristensen

جامعه معلمان اداره آموزش و پرورش شهرستان ساوه به روش نمونه گیری خوشهای چند مرحله‌ای انتخاب شدند نتایج نشان می‌دهد که مولفه‌های پیشرفت تحصیلی قبلی، خودکارآمدی معلمان، رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی بعدی دانش‌آموزان دو به دو با یکدیگر همبستگی دارند. در مرحله اول داده‌های حاصل از پژوهش برای بررسی توافق و سازگاری با مدل پیشنهادی پژوهش مورد آزمون قرار گرفت که نتایج تحلیل مسیر نشان دهنده عدم برازش مدل بود. بنابراین به منظور دستیابی به مدل برازش شده با اعمال کنترل مفروضه ثابت ماندن واریانس مانده‌ها مدل اولیه دوباره مورد تحلیل قرار گرفت و نتایج نمایانگر این است که مدل با کنترل مفروضه ثابت ماندن واریانس مانده‌ها از برازش مناسبی برخوردار است. همچنانی تمامی ضرایب مسیرها به جز ضریب مسیر بین رضایت شغلی معلم و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان معنادار بود(قلائی و همکارانش، ۱۳۹۱). تحقیقی با عنوان رابطه باورهای کارآمدی جمعی و باورهای خودکارآمدی با رضایت شغلی دبیران مرد دوره متوسطه شهر قم توسط سلطان احمدی و همکارانش در سال (۱۳۹۱) انجام گرفت هدف تحقیق حاضر، بررسی ارتباط باورهای کارآمدی جمعی و باورهای خودکارآمدی با رضایت شغلی دبیران دبیرستان‌های نظری شهر قم است. بدین منظور ۲۸۵ دبیر به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. برای بررسی رابطه بین متغیرهای پژوهش از ضرایب همبستگی پیرسون و همچنانی تحلیل رگرسیون چندگانه، گام به گام استفاده شد. نتایج تحلیل‌ها نشان داد که باورهای کارآمدی جمعی با رضایت شغلی و مولفه‌های آن در سطح $p < 0.01$ رابطه مثبت معنی داری دارد. نتایج اجرای تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد که دو متغیر باورهای کارآمدی جمعی و باورهای کارآمدی معلم به صورت معناداری حدود ۱۹/۵ درصد تغییرات رضایت شغلی معلمان را پیش بینی می‌کند(سلطان احمدی و همکارانش، ۱۳۹۱) میرحیدری و همکارانش(۱۳۹۱) تحقیقی با عنوان رابطه یادگیری سازمانی و خودکارآمدی مسیر شغلی با اشتیاق کاری مدیران در شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان انجام دادند نتایج این پژوهش نشان داد که بین یادگیری سازمانی و اشتیاق کاری مدیران و نیز بین یادگیری سازمانی با خودکارآمدی مسیر شغلی رابطه معنی داری وجود دارد و هر چه سطح یادگیری سازمانی و انگیزش و رضایت از شغل بالاتر باشد خودکارآمدی شغلی نیز افزایش می‌یابد(میرحیدری و همکارانش، ۱۳۹۱). تحقیقی با عنوان بررسی رابطه بین عزت نفس سازمانی با بازخورد سازمانی و سازگاری شغلی و انواع تیپ‌های شخصیتی توسط صادقیان و همکارانش در سال (۱۳۸۸) انجام گرفت هدف اصلی این پژوهش، بررسی رابطه بین عزت نفس سازمانی با بازخورد سازمانی، سازگاری شغلی و انواع تیپ‌های شخصیتی مایرز - بریگز میان کارکنان آموزش و پرورش منطقه جرقویه سفلی(شهرستان اصفهان) بود . جامعه آماری این پژوهش، کلیه کارکنان آموزش و پرورش منطقه جرقویه سفلی بود . برای این منظور ۱۲۰ نفر از کارکنان آموزش و پرورش (۶۰ مرد و ۶۰ زن) منطقه جرقویه سفلی به صورت تصادفی طبق‌های انتخاب شدند نتایج پژوهش نشان داد که بین عزت نفس سازمانی با بازخورد سازمانی و سازگاری شغلی و همچنانی تیپ شخصیتی بر ونگرا رابطه معناداری وجود دارد(صادقیان و همکارانش، ۱۳۸۸)

سوال اصلی تحقیق

توسعه باورهای خودکارآمدی چه نقشی بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

دارد؟

فرضیه‌های تحقیق
فرضیه اصلی تحقیق:

۱- باورهای خوکارآمدی کارکنان بر سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر معنی داری دارد.

فرضیه‌های فرعی تحقیق

۱-۱. مقاومت در برابر موانع(پشتکار) بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر معنی داری دارد.

۱-۲. خود تنظیمی انگیزشی بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر معنی داری دارد.

۱-۳. تلاش و کوشش بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر معنی داری دارد.

قلمرو تحقیق

قلمرو موضوعی تحقیق، باورهای خوکارآمدی کارکنان بر سازگاری شغلی آنان می‌باشد که در قلمرو مکانی دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی انجام شده است.

روش کار

تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از حیث روش، توصیفی و همبستگی است. جامعه آماری تحقیق حاضر کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی می‌باشد که تعداد آنها ۳۷۵ نفر است. برای محاسبه حجم نمونه آماری از رابطه کوکران استفاده شده است که حجم نمونه آماری ۱۹۰ نفر بدست آمده است. برای انتخاب نمونه آماری از جامعه آماری از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای استفاده شده است. برای جمع‌آوری اطلاعات از نمونه آماری و به منظور آزمون فرضیه‌های تنظیم شده این تحقیق، از پرسشنامه‌ایی که با توجه به متغیرهای تحقیق و عملیاتی نمودن آنها تنظیم شده، استفاده گردیده است. پرسشنامه تحقیق متشکل از دو دسته سؤال است. دسته اول که با حروف الفبا کد گذاری شده است به منظور تعیین و مشخص شدن مشخصات نمونه آماری از لحاظ جنسیت، وضعیت تأهل، سن، سطح تحصیلات، سابقه خدمت و دسته دوم به منظور آزمون فرضیه‌های تحقیق حاضر در دو بخش تنظیم گردیده است. بخش اول سؤالات باورهای خودکارآمدی کارکنان که از پرسشنامه استاندارد باندوار(۱۹۹۹) استفاده شده که طی آن باورهای خودکارآمدی کارکنان در ر ۳ بعد: تلاش و پشتکار، خودتنظیمی انگیزشی و مقاومت در برابر تغییر در ۲۰ شاخص بیان شده بخش دوم، برای سنجش سازگاری شغلی که از پرسشنامه استاندارد بر گرفته از نظریه دیویس و لافکوایست(۱۹۹۱) می‌باشد که طی آن ابعاد سازگاری شغلی کارکنان شامل ۷ بعد(ارزش پیشرفت، ارزش راحتی، ارزش پایگاه، ارزش نوع دوستی، ارزش ایمنی، ارزش خودمختاری، سبک سازگاری) در ۳۶ شاخص بیان شده و در قالب مقیاس پنج گزینه‌ای لیکرت تنظیم گردیده است. برای تعیین روایی ابزار جمع‌آوری اطلاعات از روایی نمادی یا صوری استفاده گردیده استبرای برآورد پایایی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شده است. براساس این روش با یک مطالعه مقدماتی روی ۳۰ نفر از کارکنان جامعه مورد بررسی و با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS میزان پایایی سؤالات سرمایه روان شناختی و تعهد کارکنان نسبت به تغییرسازمانی بترتیب ۰/۹۰۲ و ۰/۷۷۶ بدست آمد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده از پرسشنامه‌های جمع‌آوری شده از روشهای آماری توصیفی و استنباطی استفاده شده است. بدین ترتیب که برای توصیف پاسخهای نمونه آماری به سؤالات، از جدول‌های توزیع فراوانی و درصد پاسخهای مربوط به سؤالات استفاده شد. و برای نشان دادن داده‌های آماری سؤالات عمومی به صورت مجسم، از نمودارهای

ستونی استفاده گردیده است. در سطح استنباطی برای آزمون فرضیه های تحقیق از آزمون های گلموگروف- اسمرنف، ۲ پیرسون و رگرسیون و با نرم افزار SPSS استفاده شده است.

تجزیه و تحلیل استنباطی داده های آماری (آزمون آماری فرضیه های تحقیق) بررسی نرمال بودن داده ها

با استفاده از آزمون کولموگروف- اسمرنف نرمال بودن داده ها را می توان بررسی کرد اگر p - مقدار بدست آمده باشد نرمال بودن داده ها را نتیجه می گیریم و در غیر اینصورت به نرمال بودن داده ها شک می کنیم.

جدول شماره ۱: نتایج آزمون نرمال بودن مربوط به متغیرهای تحقیق

متغیرها	تعداد داده ها	آماره کلموگروف اسمرنف	p - مقدار	نتیجه (نرمال/غیرنرمال بودن توزیع)
باورهای خودکارآمدی	۱۹۰	۱/۱۷۳	۰/۱۲۸	نرمال
مقاومت در برابر تغییر	۱۹۰	۱/۲۵۱	۰/۰۰۴۷۶	نرمال
خود تنظیمی انگیزشی	۱۹۰	۲/۱۲۵	۰/۰۷۲	نرمال
تلاش و پشتکار	۱۹۰	۱/۹۶۱	۰/۰۸۱	نرمال
سازگاری شغلی	۱۹۰	۱/۰۵۶	۰/۲۲۳	نرمال

آزمون فرضیه های تحقیق:

باورهای خودکارآمدی کارکنان و ابعاد آن(مقاومت در برابر تغییر، خود تنظیمی انگیزشی، تلاش و پشتکار) بر سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیردارد.

با توجه به جدول شماره (۳) نتایج حاصل از آزمون فرضیه اصلی و فرضیه های فرعی را نشان می دهد، برای هر یک از این فرضیه ها در سطح معنی داری دو دامنه ای، سطح معنی داری آزمون همبستگی ۲ پیرسون از سطح معنی داری ۰/۰۵ کوچکتر می باشد پس رابطه معنی داری بین باورهای خودکارآمدی کارکنان و ابعاد آن(مقاومت در برابر تغییر، خود تنظیمی انگیزشی، تلاش و پشتکار) با سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی وجود دارد.

جدول شماره (۳): جمع بندی نتایج آزمون ۲ پیرسون

تلاش و پشتکار	مقابل	خودکارآمدی	سازگاری شغلی	تلاش و پشتکار
۰	۱	۲	۳	۴

۰/۲۴۱	۰/۳۴۰	۰/۲۹۱	۰/۲۸۶	ضریب همبستگی پیرسون	۳ کارکنن دیگر
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	سطح معنی داری	
۱۹۰	۱۹۰	۱۹۰	۱۹۰	تعداد نمونه	

نتایج آزمون رگرسیون جهت بررسی تاثیر متغیر مستقل و ابعاد آن بر متغیر وابسته:

برای آزمون تاثیر متغیر مستقل و سه بعد مذکور بر متغیر وابسته این فرضیه ها، از آزمون رگرسیون استفاده شده است. مقادیر باتهای مربوط به متغیر باورهای خودکارآمدی کارکنان و سه بعد آن در رابطه با متغیر سازگاری شغلی کارکنان، میزان تغییر در افزایش متغیر سازگاری شغلی به ازای تغییر در متغیر باورهای خودکارآمدی کارکنان آنان و سه بعد آن تعیین می شود. بدین ترتیب که یک واحد افزایش در باورهای خودکارآمدی کارکنان و سه بعد؛ مقاومت در برابر تغییر، خود تنظیمی انگیزشی، تلاش و پشتکار باعث $0/451$ ، $0/229$ ، $0/306$ ، $0/511$ واحد افزایش در سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی می شود.

جدول شماره ۵: خلاصه نتایج آزمون فرضیه های تحقیق

شماره	عنوان فرضیه	سطح معنی داری	ضریب تشخیص (R2)	نتیجه
۱	۱- باورهای خوکارآمدی کارکنان بر سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر معنی داری دارد	۰/۰۰۰	۰/۰۸۲	تأثید
۱-۱	۱-۱ مقاومت در برابر موانع(پشتکار) بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر معنی داری دارد.	۰/۰۰۰	۰/۰۸۷	تأثید
۲-۱	۲-۱ خود تنظیمی انگیزشی بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر معنی داری دارد.	۰/۰۰۰	۰/۰۹۲	تأثید
۳-۱	۳-۱ تلاش و کوشش بر سازگاری شغلی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر معنی داری دارد	۰/۰۰۰	۰/۱۱۵	تأثید

با توجه به نتایج آزمون فرضیه ها بوسیله آزمون رگرسیون مشخص گردید باورهای خوکارآمدی کارکنان با سطح اطمینان ۹۹٪ بر سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر داشته این در حالیست که کلیه فرضیه های فرعی مربوط به بررسی تاثیر گذاری ابعاد باورهای خوکارآمدی کارکنان مطرح شده در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی مورد تایید قرار گرفت این در حالی است که تاثیر هر سه بعد (مقاومت در برابر موانع(پشتکار)، خود تنظیمی انگیزشی، تلاش و کوشش) در راستای مستقیم بوده یعنی توسعه باورهای خوکارآمدی کارکنان باعث افزایش سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی می شود. ادبیات تحقیق نیز حاکی تاثیر باورهای خوکارآمدی بر سازگاری شغلی آنان را مورد تایید قرار داده بطوریکه در حال حاضر سازگاری شغلی کارکنان برای سازمانها اهمیت ویژه ای دارد کارکنان یک سازمان باید بتوانند به این سؤالات پاسخ دهند که چه

کارهایی قرار است انجام دهنده، با چه سطح استانداردی؟ و چگونه میتوانند از نتایج عملکرد خود آگاهی یابند. در راستای پاسخگویی به این سوالات، کارکنان خواهند توانست با محیط خود سازگار شوند و آن را اصلاح کنند تا به اهداف سازمانی دست یابند. در غیر این صورت، در دستیابی به سطح مطلوب "سازگاری استراتژیک" (به معنای آشنایی کارکنان با اهداف سازمانی و آگاهی از مسئولیت خود در قبال این اهداف) با مشکلات متعددی مواجه خواهند شد (ریاحی و همکارانش، ۱۳۹۱). کارکنانی که سازگاری مناسبی با شغل خود داشته باشند بیشتر از سایرین با توجه به اهمیت شغلی خود درگیری شغلی داشته باشند از اهداف و مأموریتهای سازمان آگاهی دقیقی دارند و در راستای تنظیم و تدوین آنها نقش ایفا می‌کنند درگیری شغلی و سازگاری شغلی کارکنان متغیرهای مهمی است که به افزایش بهره وری سازمانی (کارآیی و اثربخشی) کمک می‌کنند انشگاهها از جمله مکانهایی هستند که دستاوردهای آن به طور مستقیم به شایستگیها و تواناییهای کارکنان و هیئت علمی اش بستگی دارد. بر این مبنای، یک دانشگاه هنگامی پویایی خود را حفظ میکند که نیروهای انسانی آن به طور کامل با وظایف خود آشنا باشند و به تعهدات خود عمل نمایند از طرفی مدیریت مؤثر و موفق منابع انسانی به منظور ارتقاء کیفیت آموزشی دانشگاه و افزایش بهره وری (کارآیی و اثربخشی) نیروی انسانی از اهمیت زیادی برخوردار می‌باشد که در این راستا رشد باورهای خودکارآمدی کارکنان که شامل ابعادی چون تلاش و پشتکار و خودتنظیمی انگیزشی در کارکنان است می‌تواند در دستیابی به اهداف دانشگاهی نقش اساسی داشته باشد اگر کارکنان باور داشته باشد که نمی‌تواند نتایج مورد انتظار را به دست آورد، و یا به این باور برسد که نمی‌تواند مانع رفتارهای غیرقابل قبول شود، انگیزه او برای انجام آن کار کم خواهد شد و قادر به انجام آن کار نخواهد بود. باورهای خودکارآمدی پایه و اساس فعالیت انسان است. افرادی که خودکارآمدی بالایی دارند، انتظارشان در نتیجه گیری موفق نیز بالاست. در مقابل، افرادی که به توانایی های خود تردید دارند، شانس خود را در موفقیت کاهش می‌دهند. افراد دارای کارآمدی بالا، معتقدند که می‌توانند به صورت مؤثر با رویدادها و شرایطی که روبرو می‌شوند برخورد نمایند. از آنجایی که آن ها در غلبه بر مشکلات، انتظار موفقیت دارند، در انجام تکالیف استقامت نموده و اغلب در سطوح بالاتری عمل می‌کنند. این افراد در مقایسه با اشخاصی که خودکارآمدی ضعیفی دارند، به توانایی های خود اطمینان بیشتری داشته و تردید کمی نسبت به خود دارند. آن ها مشکلات را چالش می‌بینند نه تهدید، و فعالانه در جستجوی موقعیت های جدید هستند (گلچین و سنجری، ۱۳۹۱). مطالعات موجود بیانگر این موضوع است که سازمانها و دانشگاهها میتوانند از طریق بهبود وضعیت دو متغیر سازگاری شغلی و توسعه باورهای خودکارآمدی بستر لازم را برای تشریک مساعی و مشارکت همه جانبه کارکنان در فرآیندهای سازمانی فراهم سازند.

نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقی با عنوان نقش باورهای خودکارآمدی در سازگاری با استرس شغلی شغلی کارکنان که توسط هافمن و اسکراو (۲۰۰۷) انجام شد همسو بوده که نتایج تحقیق مذکور نشان داد افراد با باورهای کارآمدی کمتر در برابر استرس موانع پریشان می‌شوند. در مقابل مشکلات سازگاری بالا و تحمل بیشتری از خود نشان می‌دهند، شغلی و امیدواری بالاتری برخوردار بوده و در مقابل مشکلات سازگاری بالا و تحمل بیشتری کارکنان با تحقیق مذکور کاملا همسو بوده همچنین یافته های تحقیق حاضر با یافته های تحقیقی با عنوان باورهای کارآمدی معلمان، رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان که توسط کاپارا و همکارانش در سال (۲۰۰۶) انجام گرفت همسو بوده نتایج تحقیق مذکور نشان داد باورهای خودکارآمدی معلمان پیش بین معنادار رضایت شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بوده و احساس شدید خودکارآمدی معلم یک تعهد قاطع نسبت به شغل و روابط شراکتی با همکاران و والدین و سازگاری ایجاد میکند. همچنین نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقی با عنوان رابطه باورهای کارآمدی جمعی و باورهای خودکارآمدی با رضایت شغلی دبیران مرد دوره متوسطه شهر قم که توسط سلطان احمدی و همکارانش در سال (۱۳۹۱) انجام گرفت همسو بوده نتایج تحقیق نشان داد که دو متغیر باورهای کارآمدی

جمعی و باورهای کارآمدی معلم به صورت معناداری حدود ۱۹/۵ درصد تغییرات رضایت شغلی معلمان را پیش بینی می کند از آنجاییکه نتیجه آتی رضایت شغلی سازگاری شغلی کارکنان را تحت تاثیر مستقیم خود قرار داده و ادبیات تحقیق نیز این رابطه را تایید نموده لذا تحقیق حاضر نیز نشان داد که باورهای خودکارآمدی کارکنان بر سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی تاثیر داشته و در نهایت پیشنهاداتی در راستای فرضیه های تحقیق جهت استفاده مدیران و برنامه ریزان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی ارائه می شود امید است که با بکارگیری آن شاهد سازگاری شغلی هر چه بیشتر کارکنان شده با توسعه باورهای خودکارآمدی و اعتماد بیشتر به کارکنان شاهد رضایت و سازگاری شغلی بالایی از سوی کارکنان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی باشیم

پیشنهادها

با توجه به اینکه نتایج تحقیق نشان می دهد باورهای خوکارآمدی کارکنان بر سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی مؤثر بوده و لذا مسئولان و برنامه ریزان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی باید توجه داشته باشند که با برنامه ریزی مناسب در راستای توسعه باورهای خودکارآمدی کارکنان خود می توانند در کیفیت عملکرد آنان شاهد تغییرات اساسی شود چراکه وقتی کارکنان به توانمندیهای خود باور داشته باشند می توانند با مشکلات و سختی های کاری خود کنار آمده و با ایجاد سازگاری مناسب بین اهداف فردی و اهداف سازمانی در سطح دانشگاه عملکرد مناسبی داشته باشند لذا در نهایت پیشنهاداتی بصورت زیر جهت استفاده این سازمان ارائه می گردد:

پیشنهاداتی در راستای توسعه باورهای خوکارآمدی کارکنان و سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

۱. اعتماد به کارکنان و توسعه اختیارات آنان در راستای کمک به مسئولیت پذیری آنان
۲. توسعه تصمیم گیری مشارکتی برای بکارگیری و احترام به ایده ها کارکنان در راستای احساس معنی دار بودن آنان در سازمان
۳. توسعه آموزشی تخصصی و مجازی بر اساس مهارت های مورد نیاز شغلی در راستای پرورش و رشد توانمندیهای کارکنان
۴. ارزیابی عملکرد مناسب در راستای شناسایی افراد خودکارآمد و اعطای پاداش مناسب جهت تشویق سایر کارکنان به توسعه توانمندیهای خود

پیشنهاداتی در راستای توسعه تلاش و کوشش کارکنان و سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

۱. مهندسی مجدد فرآیندهای سازمانی و قوانین دست و پاگیر در راستای انتقال تصمیم گیری به سطوح پایین جهت توسعه مسئولیت پذیری و تلاش و فعالیت کارکنان
۲. ارتقاء بر اساس شایستگی ها و تشویق بر اساس میزان فعالیت مفید کارکنان در سطح دانشگاه
۳. توسعه فعالیت های گروهی در راستای مشارکت کارکنان در کارهای تیمی و تلاش در جهت موفیت تیمی و درنهایت بهبود عملکرد واحدهای دانشگاهی
۴. برقراری آزمونهای گرید در سطح دانشگاه و قبولی در این آزمونها به عنوان معیاری در محاسبه سیستم حقوق و دستمزد کارکنان برای تلاش و کوشش مضائق در جهت قبولی در آزمونها

پیشنهاداتی در راستای توسعه مقاومت در برابر تغییر(پشتکار) از سوی کارکنان و سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

۱. احترام و ارزش قائل شدن از سوی مدیران و سرپرستان به نظرات و ایده‌های مخالف کارکنان و ارزیابی علت مخالفت آنان

۲. همسو سازی آموزش‌های ضمن خدمت با نیازهای شغلی آینده آنان در راستای توسعه سازگاری شغلی کارکنان

۳. توسعه مسئولیت پذیری کارکنان از طریق غنی سازی شغل و ارائه اختیارات سازمانی به کارکنان جهت عدم احساس بی معنی بودن شغل و توسعه اهمیت شغلی کارکنان در سطح دانشگاه

۴. آشنایی بیشتر کارکنان جهت بکارگیری فناوری اطلاعات در سطح دانشگاه و نحوه استفاده اطلاعات سازمانی جهت تصمیم‌گیری در برخورد با مشکلات در محیط کاری

پیشنهاداتی در راستای توسعه خود تنظیمی انگیزشی کارکنان و سازگاری شغلی آنان در دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی

۱. تشویق کارکنان جهت برنامه ریزی در انجام وظایف شغلی و دریافت بازخور از عملکرد خود

۲. انتخاب مدیران از بین کارکنان دانشگاه جهت الگو قرار دادن افراد موفق در سطح دانشگاه تلاش کارکنان به داشتن عملکرد بهتر در مشاغل مختلف در سطح دانشگاه

۳. شفافیت وظایف شغلی و مسیر ارتقاء شغلی جهت ایجاد انگیزش برای انجام بهتر وظایف و دستیابی به موقیتهای شغلی و سازمانی در سطح دانشگاه

۴. توسعه روابط بین مدیران و کارکنان جهت استفاده از تجربیات و الگوبرداری از رفتار و اخلاق مدیران از سوی کارکنان و ایجاد انگیزه در جهت توسعه توانمندی‌ها و دستیابی به ویژگی‌های مدیریتی

منابع:

احیاکننده منیزه، شفیع آبادی عبدالله، سودانی منصور(۱۳۸۷) تاثیر مشاوره شغلی به شیوه سازگاری شغلی دیویس بر فرسودگی شغلی کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بهبهان، عنوان نشریه دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی ، از صفحه ۱ تا صفحه ۲۴

احمدی، سلطان، عبدالی، جواد، عیسی زادگان، علی، غلامی، محمد تقی، محمودی، امانی، حجت و جواد(۱۳۹۱) رابطه باورهای کارآمدی جمعی و باورهای خودکارآمدی با رضایت شغلی دبیران مرد دوره متوسطه شهر قم فصلنامه مشاوره شغلی و سازمانی، دوره ۴ شماره ۱۰، صص ۱۰۵-۱۲۴.

اعرابیان اقدس، خدابنایی محمدکریم، حیدری محمود، صالح صدق پور بهرام(۱۳۸۳) بررسی رابطه باورهای خودکارآمدی بر سلامت روانی و موقیت تحصیلی دانشجویان عنوان نشریه: مجله روانشناسی : دوره ۸، شماره ۴ (پیاپی ۳۲) از صفحه تا صفحه ۳۶۰.

پیرساقی، فهیمه، حاجی حسنی، مهرداد، فربخش، کیومرث و سلیمانی، سمیه (۱۳۹۱)، تعیین سهم تعارض زناشویی، خودمتمايزسازی، استرس شغلی و منبع در پیش بینی فرسودگی شغلی. فصلنامه روان‌شناسی صنعتی و سازمانی، ۳(۱۰)، ۲۳-۹.

- پروین، جان (۱۳۸۹). شخصیت ترجمه محمد جعفر جوادی و پروین کدیور. تهران: آییژ. تاریخ انتشار به زبان اصلی ۱۹۹۹.
- صادقیان، فاطمه، عابدی، محمد رضا، ایران، باغبان (۱۳۸۸) بررسی رابطه بین عزت نفس سازمانی با بازخورد سازمانی و سازگاری شغلی و انواع تیپ‌های شخصیتی پژوهش‌های تربیتی و مجله روانشناسی سال چهارم، شماره دوم، شماره ۴۹-۶۶ - صص ۱۰.
- شهرابی فراهانی، لیلا، (۱۳۹۱)، بررسی مفهوم و مولفه‌های نظریه سازگاری شغلی دیویس و لافکوایست و ساخت ابزاری برای سنجش آن در بین معلمان زن منطقه ۱۵ تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۸۹، فصلنامه مشاوره شغلی و سازمانی، دوره چهارم / شماره ۱۲.
- شورتز، دوان پی و شولتز، سیدنی الن. (۱۳۸۷). نظریه‌های شخصیت. ترجمه یحیی سید محمدی. نشر ویرایش. تهران.
- شهرابی فراهانی، لیلا (۱۳۹۱) بررسی مفهوم و مولفه‌های نظریه سازگاری شغلی دیویس و لافکوایست و ساخت ابزاری برای سنجش آن در بین معلمان زن منطقه ۱۵ تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۸۹ فصلنامه مشاوره شغلی و سازمانی دوره چهارم شماره ۱۲، صص ۱۶۲-۱۸۰.
- کجبا، محمد باقر، نقوی، محمد، عرب بافرانی، حمید رضا. (۱۳۹۴). تأثیر خودکارآمدی، توانمندسازی و شادکامی بر ابراز وجود معلمان، فصلنامه دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی سال شانزدهم، شماره ۱، صص ۸۸-۹۶.
- عبداللهی، بیژن (۱۳۸۹) نقش خودکارآمدی در توانمندسازی کارکنان، مجله تدبیر، شماره ۴۰، ص ۳۵.
- شفیع آبادی، عبدالله (۱۳۸۱). راهنمائی و مشاوره شغلی و حرفه‌ای و نظریه‌های انتخاب شغل، تهران: انتشارات سمت.
- گنجی ارجنگی، معصومه فراهانی، محمد تقی (۱۳۸۸) استرس شغلی و خودکارآمدی با رضایت از زندگی در امدادگران حوادث گاز استان اصفهان، فصلنامه علمی-پژوهشی پژوهش درسلامت روانشناسی.
- صادقیان فاطمه، عابدی محمد رضا، باغبان ایران (۱۳۸۸) بررسی رابطه بین عزت نفس سازمانی با بازخورد سازمانی و سازگاری شغلی و انواع تیپ‌های شخصیتی مجله پژوهش‌های تربیتی و روانشناسی، سال چهارم، شماره دو، شماره ۶۶-۴۹ - پیاپی ۱۰، پائیز و زمستان، صص ۴۹-۶۶.
- صالحی، رضوان و عابدی، محمد رضا و فرحبخش، کیومرث (۱۳۸۵) رابطه باورها و خودکارآمدی کاریابی با رفتار کاریابی زنان بیکار شهرکرد، دانش و پژوهش در روانشناسی، صص ۱۱۳-۱۲۴.
- عبداللهی، بیژن (۱۳۸۹). نقش خودکارآمدی در توانمندسازی کارکنان. تدبیر. اردیبهشت (۱۳۸۹). شماره ۱۶۸.
- (ص ۳۵ تا ۴۰)
- میرکمالی، سید محمد: حسینی، رسول. (۱۳۸۷). بررسی رابطه بین روحیه و خودکارآمدی مدرسان مراکز تربیت معلم. نامه‌ی آموزش عالی . دوره‌ی جدید. سال اول، شماره‌ی چهارم. زمستان (۱۳۸۷). صص: ۱۳۳ تا ۱۴۸.

- Bandura, A. (1993). Perceived self-efficacy in cognitive development and functioning. *Educational Psychologist*, 28, 117-148.
- Bandura, A. (1995). Self efficacy in changing societies. New York: Cambridge University.
- Bandura, A. (1997). Self- efficacy: The exercise of control. New York: Freeman.
- Bandura, A. (2006). Guide for constructing self-efficacy scale. Personal communication via electronic mail.
- Bandura, A. (2006). Guide for constructing self-efficacy scale. Personal communication via electronic mail.
- Dawis, R., V. & Lofquist, L., H. (1984). A psychological theory of work adjustment, Minneapolis: University of Minnesota press.

- Sahay, B.S. (2005). Multi Factors Productivity Measurement Model for Service Organization, International Journal of Productivity and Performance Management, 54, 1, 7-22.
- Caprara, G. V. Barbara Elli, C. Steca, P., & Malone, P. S. (2006). Techers selfefficacy beliefs as determinants of job satisfaction and students academic achievement: A study at the scholl level. Journal of school psychology, 44, 473- 490
- David Card, Alexandre Mas, Enrico Moretti, Emmanuel Saez. (2010). INEQUALITY AT WORK: The Effect of Peer Salaries on Job Satisfaction. NBER Working Paper No. 16396.
- Dawis, R. V., & Lofquist, L. H. (1984). A psychological theory of Work adjustment. Minneapolis, MN: University of Minnesota press.
- Kurbanoglu, S.S, Akkoyunlu, B. &Umay,A (2006)." Developing the information literacy selfefficacy scale". Journal of Documentation (62)(6),730-743.
- Lucas, R. E., & Larsen, R. J. (2008).Personality and subjective well-being. In M The science of subjective well-being. New York: The Guilford Press.; (pp. 171-194).
- Sharf, R. S. (2010). Applying Career Development: Brooks/Cole, Cengage Learning
- Zunker, V. G. (2006). Career counseling Ahilistic Approach: Thomson
- Swanson, J. & Found N. (1999). Career Theory and practice. California: sage publishing Inc